

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRỊNH THỊ THU NGÀ

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG
QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BẮC NINH

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Phạm Quý Long

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng:

Luận văn nghiên cứu là của cá nhân dựa trên cơ sở lý thuyết được học tập và qua tham khảo tình hình thực tiễn tại thành phố Bắc Ninh, nghiên cứu địa bàn Thành Phố Bắc Ninh dưới sự hướng dẫn của **PGS. TS Phạm Quý Long**.

Các số liệu, bảng biểu, sơ đồ và những kết quả trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tiễn nghiên cứu và kinh nghiệm phù hợp với địa phương. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Bắc Ninh, ngày tháng 5 năm 2014

Tác giả luận văn

Trịnh Thị Thu Nga

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường, tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến Ban Giám hiệu, phòng Quản lý đào tạo Sau đại học của Trường Đại học Kinh tế & QTKD Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến **PGS.TS Phạm Quý Long** đã tận tình chỉ dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn đến UBND thành phố Bắc Ninh, phòng Tài chính - kế hoạch thành phố Bắc Ninh và một số ban ngành liên quan đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tôi số liệu, kiến thức, kinh nghiệm thực tế về công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước của thành phố Bắc Ninh

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng chí, đồng nghiệp, bè bạn....và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ, động viên khích lệ tôi, đồng thời có những ý kiến đóng góp trong quá trình tôi thực hiện và hoàn thành luận văn.

Bắc Ninh, ngày tháng 5 năm 2014

Tác giả luận văn

Trịnh Thị Thu Nga

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	viii
DANH MỤC BẢNG	ix
DANH MỤC SƠ ĐỒ	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Những đóng góp mới của luận văn.....	4
5. Bố cục của luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NGÂN SÁCH VÀ QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	6
1.1. Lý luận chung về ngân sách Nhà nước và quản lý thu ngân sách Nhà nước... 6	
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản	6
1.1.2. Vai trò của quản lý thu ngân sách Nhà nước	8
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng tới công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước.. 12	
1.2. Tổng quan về công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước cấp thành phố 13	
1.2.1. Nội dung công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước cấp thành phố 13	
1.2.2. Các quy định của nhà nước về quản lý Ngân sách Nhà nước cấp thành phố 14	
1.2.3. Đặc điểm quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố..... 15	
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả công tác thu Ngân sách cấp thành phố	16
1.2.5. Vai trò của quản lý Ngân sách Nhà nước cấp thành phố..... 18	
1.2.6. Hệ tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước 20	

1.3. Kinh nghiệm về quản lý thu Ngân sách Nhà nước ở một số địa phương	20
1.3.1. Kinh nghiệm Quản lý thu Ngân sách Nhà nước ở huyện Tiên Du, Tỉnh Bắc Ninh.....	20
1.3.2. Kinh nghiệm quản lý thu Ngân sách tại thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh..	22
1.3.3. Những bài học kinh nghiệm rút ra và khả năng vận dụng đối với Thành phố Bắc Ninh	23
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	26
2.2. Mô tả phương pháp nghiên cứu thực hiện trong đề tài	26
2.2.1. Phương pháp tiếp cận.....	26
2.2.2. Phương pháp nghiên cứu cụ thể	27
2.2.3. Phương pháp xử lý và tổng hợp dữ liệu.....	31
2.2.4. Phương pháp phân tích số liệu	32
2.2.5. Phương pháp chuyên gia	32
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu thể hiện thu Ngân sách Nhà nước.....	32
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động thu Ngân sách Nhà nước.....	33
Chương 3. KẾT QUẢ KHẢO SÁT VÀ THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BẮC NINH GIAI ĐOẠN 2011 - 2013	34
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	34
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	34
3.1.2. Điều kiện kinh tế, xã hội	39
3.1.3. Đánh giá chung những thuận lợi, khó khăn đối với công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố Bắc Ninh.....	41
3.2. Thực trạng hệ thống tổ chức quản lý Ngân sách Nhà nước và các quy định về quản lý Ngân sách Nhà nước của địa phương.....	43

3.2.1. Hệ thống tổ chức quản lý Ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố Bắc Ninh	43
3.2.2. Một số quy định của nhà nước về phân cấp, phân bổ, cơ chế quản lý Ngân sách Nhà nước	44
3.3. Thực trạng công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố Bắc Ninh từ năm 2011 đến năm 2013	46
3.3.1. Công tác lập kế hoạch thu Ngân sách Nhà nước.....	47
3.3.2. Thực trạng công tác quản lý và điều hành ngân sách Thành phố Bắc Ninh.....	50
3.3.3. Thực trạng công tác quản lý thu Ngân sách trên địa bàn thành phố Bắc Ninh.....	52
3.3.4. Công tác giám sát, kiểm tra và thanh tra quản lý thu Ngân sách	72
3.4. Đánh giá chung về công tác quản lý thu ngân sách của Thành phố Bắc Ninh giai đoạn 2011- 2013	73
3.4.1. Phân tích thuận lợi, khó khăn của Thành phố Bắc Ninh trong thực hiện công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước thời gian qua	73
3.4.2. Thành công, hạn chế trong công tác quản lý thu Ngân sách	76
Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BẮC NINH.....	83
4.1. Phương hướng phát triển kinh tế - xã hội thành phố Bắc Ninh đến năm 2015 và yêu cầu đối với việc tăng cường công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn	83
4.1.1. Quan điểm phát triển.....	83
4.1.2. Mục tiêu phát triển.....	84
4.1.3. Phân tích cơ hội, thách thức đối với việc nâng cao hiệu quả công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn Thành phố Bắc Ninh giai đoạn tới	86

4.2. Quan điểm tăng cường quản lý thu ngân sách Nhà nước ở thành phố Bắc Ninh.....	87
4.2.1. Tăng cường quản lý thu ngân sách nhà nước phải dựa vào chủ trương và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố.....	87
4.2.2. Tăng cường quản lý thu ngân sách nhà nước phải dựa trên đa dạng hóa và khai thác các nguồn thu.....	88
4.2.3. Tăng cường quản lý thu ngân sách Nhà nước phải xuất phát từ tổ chức tốt bộ máy quản lý thu ngân sách Nhà nước	89
4.3. Giải pháp tăng cường quản lý thu ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố Bắc Ninh	89
4.3.1. Phát triển kinh tế để tăng nguồn thu, cải thiện nguồn thu.....	90
4.3.2. Giải pháp về quản lý, thu thuế khu vực kinh tế NQD	91
4.3.3. Tăng cường công tác tổ chức quản lý thu Ngân sách Nhà nước	94
4.3.4. Tăng cường chất lượng công tác lập, quản lý điều hành và quyết toán Ngân sách Nhà nước.....	97
4.3.5. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm	99
4.3.6. Nâng cao phẩm chất, trình độ năng lực của cán bộ Quản lý thu Ngân sách Nhà nước	100
4.3.7. Tăng cường công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật liên quan đến Ngân sách Nhà nước	101
4.4. Một số kiến nghị (Điều kiện để thực thi giải pháp).....	102
4.4.1. Đối với Chính phủ, Bộ Tài chính	102
4.4.2. Đối với Tỉnh ủy, UBND tỉnh Bắc Ninh.....	102
4.4.3. Đối với cơ quan ban, ngành địa phương.....	104
KẾT LUẬN	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	108
PHỤ LỤC	111

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

CNH - HĐH	:	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KBNN	:	Kho bạc nhà nước
KT - XH	:	Kinh tế - xã hội
NQD	:	Ngoài quốc doanh
NS	:	Ngân sách
NSDP	:	Ngân sách địa phương
NSNN	:	Ngân sách Nhà nước
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
TC-KH	:	Tài chính – Kế hoạch
TTCN	:	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XD CSHT	:	Xây dựng cơ sở hợp tác
XDCB	:	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Thông tin chung về công ty, doanh nghiệp tại Bắc Ninh.....	29
Bảng 2.2. Thông tin chung về hộ kinh doanh cá thể	30
Bảng 2.3. Thông tin chung về đối tượng điều tra.....	31
Bảng 3.1. Kế hoạch thu Ngân sách hàng năm trên địa bàn thành phố Bắc Ninh .	49
Bảng 3.2. Thu và cơ cấu các khoản thu Ngân sách trên địa bàn Thành phố Bắc Ninh.....	58
Bảng 3.3. Tình hình hoàn thành kế hoạch thu Ngân sách trên địa bàn thành phố Bắc Ninh.....	60
Bảng 3.4. Thu và cơ cấu các khoản thu Ngân sách trong cân đối do thành phố Bắc Ninh quản lý	63
Bảng 3.5. Tình hình hoàn thành kế hoạch các khoản thu Ngân sách trong cân đối do thành phố Bắc Ninh quản lý	65
Bảng 3.6. Thu và cơ cấu các khoản thu Ngân sách Nhà nước ngoài cân đối trên địa bàn thành phố Bắc Ninh	68
Bảng 3.7. Tình hình hoàn thành kế hoạch các khoản thu Ngân sách Nhà nước ngoài cân đối trên địa bàn thành phố Bắc Ninh	70
Bảng 3.8. Số thuế còn nợ năm 2013 của các đơn vị trên địa bàn thành phố Bắc Ninh.....	78